

Ljubljana, 25. avgust 2023

SPREMEMBE PRAVILNIKA O NAPREDOVANJU ZAPOSLENIH V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU V NAZIVE

V [Uradnem listu RS](#) (št. 92/2023) je objavljen nov [Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive](#) (pravilnik), ki ga je sprejel Minister, pristojen za vzgojo in izobraževanje. Pravilnik se bo pričel uporabljati s 1. 9. letos. Sprejeti pravilnik skoraj v celoti sledi predlogu pravilnika, ki je bil v javni obravnavi od 15. 6 do 15. 7. 2023 in ga je pripravila posebna delovna skupina. O predlogu in njegovi vsebini je SVIZ s posebnim obvestilom že obvestil vse sindikalne zaupnike 30. junija.

Spremembe pravilnika so se prvenstveno pripravljale zaradi uresničitve naše stavkovne zahteve v smeri dokončne uveljavitve možnosti napredovanja v naziv višji svetnik (Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ZOFVI, je že bil ustrezno spremenjen). Pravilnik ne vsebuje zgolj določitev pogojev za napredovanje v naziv višji svetnik (upoštevaje leta 2020 sklenjeni dogovor med Svizom in MVI), temveč tudi spremenjen, predvsem pa razširjen nabor dodatnih strokovnih del in nalog, in sicer tudi v smeri večjega upoštevanja del, ki jih strokovni delavci opravijo v samem zavodu oz. šoli. Dodanih je še nekaj novih, postopkovnih sprememb. Ostala, bolj sistemska vprašanja glede napredovanj v nazive, naj bi se spreminjala šele na podlagi Nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja v okviru razvojnega projekta.

Oblikovanje predloga pravilnika znotraj delovne skupine MVI je potekalo tudi ob sodelovanju predstavnikov Sviza

Pravilnik v skladu z ZOFVI sprejme pristojni minister, usklajevanje s predstavniki zaposlenih pa ni predpisano. A je predlog pravilnika pripravila posebna delovna skupina, ki jo je konec lanskega leta imenoval minister, pristojen za vzgojo in izobraževanje.

V delovni skupini so bili poleg predstavnikov Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI) in Zavoda RS za šolstvo še predstavniki nekaterih zavodov (navedenih v 48. členu ZOFVI), ravnatelji z različnih področij vzgoje in izobraževanja ter 11 predstavnikov iz vrst Sviza, od tega osem praktikov – predsednik ter dodatno član predsedstva vsake relevantne sindikalne konference –, ki so aktivno sodelovali v delu skupine. Tovrstna vključitev predstavnikov zaposlenih je posledica stavkovnih aktivnosti. Spremembe predloga pravilnika so bile na delovni skupini usklajene z vsemi vključenimi predstavniki, zato vsebina predstavlja kompromis vseh vključenih.

Delovna skupina se je sestajala na tri do štiriurnih srečanjih v prostorih MVI praviloma na vsaka dva do tri tedne. Izpeljali smo 14 skupnih srečanj ter še nekaj dodatnih sestankov v ožjih delovnih skupinah. Znotraj Sviza je bilo opravljenih še več internih usklajevalnih sestankov med predstavniki praktikov. Delovna skupina je z različnih strani zbirala predloge za spremembo in prilagoditev nabora dodatnih strokovnih del in nalog (v sindikatu tudi s

strani sindikalnih zaupnikov preko anketnih vprašalnikov), ki smo jih nato na sejah delovne skupine poglobljeno obravnavali ter na njihovi podlagi oblikovali predloge sprememb. Vseh predlogov s strani vseh sodelujočih ni bilo mogoče medsebojno uskladiti. Žal tudi ne nekaterih predlogov s strani zaposlenih (npr. vrednotenje članstva v svetu zavoda, izvajanja interesnih dejavnosti, nekaterih dodatnih sprememb za zaposlene v OŠPP glasbenih šolah ipd.).

Pogoji za napredovanje v višjega svetnika

Pogoje za pridobitev naziva višji svetnik je uokviril že [Dogovor med SVIZ in MIZŠ](#) iz leta 2020. Ni pa jih dokončno in natančno določil; to je bilo treba storiti v pravilniku. Sprva je bilo za t. i. redno napredovanje predlagano večje število točk iz naslova dodatnih strokovnih del ter predvsem večje število točk del in nalog, vrednotenih po 3 točke. Predlagano je bilo tudi večje število izobraževanj in usposabljanj, ki trajajo vsaj 24 ur in vključujejo uporabo v praksi, ter celo potrdilo o odsotnosti disciplinskih ukrepov, o odsotnosti pritožb v okviru delovnega razmerja in obrazloženo mnenje pedagoškega zbora o visoki stopnji integritete kandidata za napredovanje. Tovrstnim predlogom smo zaradi njihove slabe utemeljenosti ali dvoma v njihovo smiselnost predvsem predstavniki praktikov iz vrst Sviza v delovni skupini nasprotovali. Na koncu je prišlo do opredelitve pogojev, ki so navedeni v pravilniku (13. in 14. člen) in so vsaj po obsegu števila točk nižji od tistih, ki so bili dogovorjeni kot zgornja meja v Dogovoru iz leta 2020. Pogoji za napredovanje tistih, ki so naziv svetnik pridobili do 31. 8. 2020, pa so določeni v prehodnih določbah pravilnika.

Predstavniki iz vrst Sviza smo opozarjali na pogoj dalj časa trajajočih izobraževanj oz. usposabljanj z uporabo v praksi, saj to doslej ni bilo predpisano, kar praviloma niti ne izhaja iz že pridobljenih potrdil. Za rešitev tega vprašanja je bila dogovorjena posebna prehodna ureditev (za več glej spodaj). Predstavniki Sviza smo opozarjali tudi na manjšo razliko v plačnih razredih med svetnikom in višjim svetnikom ter zahtevnostjo pogojev za pridobitev slednjega (ali bodo pogoji glede na plačilo sploh motivirali strokovne delavce v pridobivanje naziva ne).

Spremembe pri opredelitvi in vrednotenju dodatnih strokovnih del in nalog:

Večina časa aktivnosti delovne skupine je bila namenjena vprašanju sprememb nabora in vrednotenja dodatnih strokovnih del in nalog. Cilj skupine je bil opredeliti in ovrednotiti čim večje število nalog in del, ki jih strokovni delavci opravijo v samem zavodu oz. šoli in v pravilniku niso zajeta, a bi jih bilo mogoče vključiti v nabor, upošteva (z)možnost njihove pravne opredeljivosti (napredovanje se namreč ugotavlja v upravnopravnem postopku). Izhodišča za iskanje rešitev v novem pravilniku so bila: kakovost vzgojno-izobraževalnega procesa, delo v razredu/skupini, znotraj uvalnega obdobja, večja poštenost sistema, odprava neuravnoteženosti. Oris namena je podal tudi MVI v dopisu ([povezava](#)) pri podaji predloga pravilnika v javno obravnavo.

Možnosti uveljavljanja dodatnih strokovnih del in nalog je v novem pravilniku več kot doslej. To velja tudi za nabor nalog, ki so vrednotene s 3 točkami. Npr. triletno vodenje strokovnega

aktiva z najmanj tremi strokovnimi delavci v šolah oz. zavodih, dokumentirano načrtovanje in izvedba petih kolegialnih hospitacij za skupine z najmanj tremi strokovnimi delavci s poudarkom na refleksiji vzgojno-izobraževalnega procesa, dokumentirano in načrtno oziroma sistematično izvajanje dejavnosti, usmerjene h krepitvi varnega in spodbudnega učnega okolja, izvedbe vzgojno-izobraževalnega procesa po načelih in elementih formativnega spremljanja, procesa z inovativno uporabo sodobnih tehnologij v učnem procesu za usmerjanje učenja, spremljanja napredka in razvoja sodelovalnega učenja (vse z enkratno predstavitevijo rezultatov na pedagoški konferenci, aktivu, skupini ipd.). Predlaganih je tudi nekaj prilagojenih del in nalog zaposlenim, ki opravljajo dela v osnovnih šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami, kjer je bila ugotovljena statistična razlika v deležu zaposlenih v nazivih v primerjavi z ostalimi šolami oziroma zavodi.

Želimo opozoriti še, da je nekaj opredelitev dosedanjih strokovnih del in nalog v novem pravilniku črtanih, vendar pa so te v veliki večini zajete oz. prenesene v na novo in širše opredeljene dodatne strokovne naloge. Praviloma v istem razdelku. Le nekaj nalog pa se, kljub našemu drugačnemu prizadevanju, žal omejuje ali vrednoti z manj točkami (npr. točkovanje avtorskega strokovnega članka se vrednoti z 2 točkama, zgolj znanstvenega pa s 3).

Na splošno gledano pa naj bi predlagane opredelitve del in nalog omogočile drugačno ter nekaterim tudi nekoliko lažje izpolnjevanje dodatnih strokovnih del in nalog, ki se zahtevajo za napredovanje v nazive.

Ostale spremembe pravilnika:

Pravilnik bolj izrecno določa, da je ravnatelj tisti, ki mora za strokovnega delavca podati predlog za napredovanje v naziv, strokovni delavci pa to storijo le izjemoma. Uvedeni sta tudi dve dodatni napreovalni obdobji (1. maj in 1. oktober). Pravilnik uvaja še novost, da mora ravnateljeva ocena delovne uspešnosti vsebovati utemeljitev, ki vključuje več elementov. Pedagoški zbor glasuje oziroma potrjuje obrazloženo mnenje ravnatelja, namesto da le poda mnenje o predlogu za napredovanje strokovnega delavca.

Prehodne določbe:

Delovna skupina do objave predloga pravilnika in njegovega posredovanja v javno razpravo ni podrobneje obravnavala prehodnih določb, saj je bila glavnina usklajevanj vezana na vsebinske spremembe strokovnih del in nalog. Po zaključku teh usklajevanj je MVI pripravilo spremembe v obliki celotnega novega pravilnika, vključno s prehodnimi določbami.

Prehodne določbe novega pravilnika med drugim določajo, da lahko strokovni delavci v postopkih napredovanja po 1. 9. 2023 še vedno uveljavljajo opravljena strokovna dela in naloge, ki jih je do sedaj veljavni pravilnik vrednotil oz. točkoval, novi pa jih več ne. Nas je pa MVI po koncu javne obravnave seznanilo, da si te določbe ni moč tolmačiti na način, da omenjeno pravilo velja le za naloge, katerih opredelitev oz. vrednotenje novi pravilnik sploh več ne vsebuje. Ne velja pa tudi za naloge, ki jih pravilnik vsebuje, a so spremenjene oz. točkovane z manj točkami (točkovanj avtorskih strokovnih člankov z 2 in ne več s 3 točkami, nekatere spremembe pri sodelovanju v projektih ipd.). Tovrstna potrdila namreč ne

predstavljajo pričakovanih pravic. O slednjem oz. možnostih določanja tovrstnih izjem v času usklajevanj o vsebinskih sprememba posameznih nalogah po naši oceni ni bilo izvedene zadostne razprave.

Pravilnik še izrecno omogoča, da se bodo do 1. 9. 2024 kot pogoj daljših izobraževanj upoštevala vsa daljša izobraževanja v trajanju najmanj 24 ur brez dokazil o uporabi v praksi (saj pravilnik tega ni določal kot pogoj, že izdana dokazila pa tega ne izkazujejo).

V prehodnih določbah so poleg nekaterih še vedno potrebnih prehodnih določb iz prejšnjega pravilnika (npr. za vzgojiteljice-pomočnice), določeni tudi lažji pogoji za napredovanje v naziv višji svetnik s strani tistih, ki so pridobili naziv svetnik pod pogoji, veljavnimi do septembra 2020 (v okviru Dogovora med SVIZ in MIZŠ iz leta 2020).

Prav tako se še naprej izrecno omogoča uveljavljanje oziroma točkovanje predavanj, delavnic oziroma samostojnih referatov na mednarodnih kongresih brez dodatnih omejitev, ki so bila uvedena septembra 2020 (pod pogojem, da je bila ta naloga izvedena do 31. avgusta 2020).

Pripravil:

Jernej Zupančič, strokovni sodelavec za pravne zadeve SVIZ